

Dokument ze zasedání

B9-0221/2020

6.7.2020

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o strategii EU v oblasti veřejného zdraví po skončení pandemie COVID-19
(2020/2691(RSP))

Peter Liese
za skupinu PPE

Usnesení Evropského parlamentu o strategii EU v oblasti veřejného zdraví po skončení pandemie COVID-19 (2020/2691(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 168 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
 - s ohledem na článek 114 SFEU,
 - s ohledem na článek 35 Listiny základních práv Evropské unie,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům¹,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že krize způsobená COVID-19 ukázala, že zdravotní hrozby nerespektují hranice a že koordinovanější evropská reakce je nezbytná;
- B. vzhledem k tomu, že Smlouva o fungování EU (článek 168) a Listina základních práv Evropské unie (článek 35) uvádějí, že „při vymezení a provádění všech politik a činností Unie je zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví“ a pro tento účel „Komise bude ve svých návrzích podle odstavce 1 týkajících se zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele vycházet z vysoké úrovně ochrany a přihlédne přitom zejména k novému vývoji založenému na vědeckých poznatcích. V rámci svých pravomocí usilují o tento cíl též Evropský parlament a Rada“ v souvislosti s vytvořením a fungováním vnitřního trhu (článek 114 SFEU);
- C. vzhledem k tomu, že Smlouva o fungování EU (článek 168) výslovně uznává významnou roli Unie, která má být „zaměřena na zlepšování veřejného zdraví, předcházení lidským nemocem a odstraňování příčin ohrožení tělesného a duševního zdraví. Tato činnost zahrnuje boj proti nejzávažnějším chorobám podporou výzkumu jejich příčin, přenosu a jejich předcházení, jakož i zdravotnické informace a zdravotní výchovu a sledování vážných přeshraničních zdravotních hrozeb, včasné varování před nimi a boj proti nim“;
- D. vzhledem k tomu, že článek 168 SFEU stanoví, že „při vymezení a provádění všech politik a činností Unie je zajištěn vysoký stupeň ochrany lidského zdraví“, a vzhledem k tomu, že Soudní dvůr Evropské unie při několika příležitostech rozhodl, že EU může sledovat cíle v oblasti veřejného zdraví skrze opatření vnitřního trhu;
- E. vzhledem k tomu, že v rámci těchto pravomocí se EU snaží o zlepšování veřejného zdraví, řešení závažných přeshraničních hrozeb, prevenci a zvládnutí lidských a zvířecích onemocnění, snižování rizik pro lidské zdraví a harmonizaci strategií v oblasti

¹ Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.

zdraví v členských státech;

- F. vzhledem k tomu, že zřizování specializovaných agentur, jako je Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA), Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), je příkladem stále větší angažovanosti EU ve zdravotní politice;
 - G. vzhledem k tomu, že program „EU pro zdraví“ s navrhovaným rozpočtem ve výši 9,4 miliard EUR je jasným dokladem toho, že EU hraje v politice veřejného zdraví stále větší roli;
 - H. vzhledem k tomu, že navzdory veškeré činnosti již vyvíjené na úrovni EU stále existuje značný manévrovací prostor, aby mohla Evropská unie v rámci stávajících Smluv ve zdravotní politice učinit mnohem více; vzhledem k tomu, že ustanovení Smluv týkající se zdraví jsou stále nedostatečně využita z hlediska cílů, kterých by díky nim mohlo být dosaženo²;
 - I. vzhledem k tomu, že se obecně uznává, že přístup k přeshraniční zdravotní péči a lepší koordinace a prosazování osvědčených postupů mezi členskými státy mohou přinést významné výhody³;
 - J. vzhledem k tomu, že naše Evropa stojí na subsidiaritě a solidaritě;
 - K. vzhledem k tomu, že přeshraničním hrozbám můžeme čelit jen společně;
 - L. vzhledem k tomu, že Evropský parlament zdůraznil, že pandemie nezná hranice ani ideologie a že boj s ní vyžaduje spolupráci a solidaritu celého mezinárodního společenství a posílení systému OSN, především Světové zdravotnické organizace (WHO);
1. vyzývá evropské orgány a členské státy, aby si z krize způsobené COVID-19 vzaly náležité poučení a zahájily mnohem větší spolupráci v oblasti zdraví, jelikož zdravotní hrozby, jako je COVID-19, nerespektují hranice; požaduje tudíž okamžité provedení programu „EU pro zdraví“;
 2. zdůrazňuje, že Smlouva o Evropské unii (SEU) umožňuje mnohem více opatření na evropské úrovni, než bylo v posledních letech přijato, a žádá Komisi, aby zvážila možnosti dalších opatření, a členské státy, aby tyto možnosti posuzovaly pozitivněji než v minulosti;
 3. žádá, aby se veškerá opatření v rámci budoucí evropské zdravotní politiky zaměřovala na fyzickou, psychickou a sociální pohodu všech občanů, v souladu s článkem 3 SEU,

² Studie nazvaná „Unlocking the potential of the EU Treaties: An article-by-article analysis of the scope for action“ (Uvolňování potenciálu Smluv EU – analýza rozsahu činnosti článku po článku), výzkumná služba Evropského parlamentu, zveřejněno dne 28. května 2020,

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/651934/EPRS_STU\(2020\)651934_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/651934/EPRS_STU(2020)651934_EN.pdf)

³ Studie nazvaná „Europe’s two trillion euro dividend: Mapping the Cost of Non-Europe, 2019-24“ (Evropská dividenda ve výši dva biliony eur: přehled nákladů vyplývajících z neexistence společného evropského postupu, 2019–24), výzkumná služba Evropského parlamentu, zveřejněno dne 18. dubna 2019,

[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU\(2019\)631745](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU(2019)631745)

podle nějž je zajištění dobrých životních podmínek všech Evropanů základem evropské politiky, inovací a rozhodnutí založených na vědeckých důkazech a využívání lékařského pokroku ke zlepšování každodenního života všech občanů;

4. důrazně podporuje zásadu zohlednění otázky zdraví ve všech oblastech politiky a její úplné uplatňování v reakci na skutečnost, že problematika veřejného zdraví zasahuje do mnoha odvětví, a snaží se o to, aby byly otázky zdraví začleněny horizontálně do všech příslušných politik, např. zemědělství, dopravy, mezinárodního obchodu, výzkumu, životního prostředí a klimatu;
5. upozorňuje na to, že krize způsobená COVID-19 dosud neskončila a že dojde k dalším nákazám a úmrtím, pokud nezaujmeme obezřetný přístup; podporuje akční plán Komise pro očkování a žádá Komisi a členské státy o jeho rychlé provedení; důrazně upozorňuje na to, že očkování nebo léky proti onemocnění COVID-19 musí být dostupné všem evropským občanům a pacientům ve zbytku světa; poukazuje na to, že Evropská unie by měla vyzývat k dialogu a spolupráci, ale také mít náhradní plán pro případ, že třetí země se s ní nebudou schopny podělit o vakcínu či léky nebo o své poznatky; žádá Komisi a členské státy, aby v takovém případě zvážily nucené licence a obchodní opatření;
6. domnívá se, že do budoucna je třeba vytvořit modely partnerství veřejného a soukromého sektoru, jako je americký Úřad pro pokročilý výzkum a vývoj v oblasti biomedicíny, aby byla reakce v podobné krizi rychlejší;
7. naléhavě žádá o zajištění lepší evropské reakce na pandemii, např. tím, že bude posíleno středisko ECDC a agentura EMA, a žádá Komisi, aby zvážila, zda by bylo z právního hlediska možné a vhodné v této souvislosti vypracovat nařízení o přeshraničních zdravotních hrozbách;
8. vyzývá k lepšímu provedení směrnice o přeshraniční zdravotní péči ve vnitrostátním právu, zejména s ohledem na judikaturu Soudního dvora EU, aby se vyjasnily hlavní pojmy, jako je mobilita pacientů, postupy úhrad a předchozí povolení;
9. žádá, aby víceletý finanční rámec (VFR) a plán na podporu oživení kladly mnohem větší důraz na zdraví, a zavazuje se k rychlému dosažení dohody o programu „EU pro zdraví“ a částech plánu na podporu oživení, které se týkají zdraví; požaduje zřízení zvláštního fondu EU na pomoc členským státům při posilování jejich nemocniční infrastruktury a zdravotnických služeb;
10. poukazuje na zásadní roli zdravotnického výzkumu a požaduje větší synergie s výzkumem prováděným v členských státech a také vybudování akademické zdravotní sítě EU v rámci celosvětového plánu v oblasti zdraví;
11. požaduje ambiciózní a jasný regulační rámec pro evropské podniky a zdroje určené specificky pro vědu a zdravotní výzkum, jelikož dobře fungující a technicky vyspělé evropské zdravotnictví a kompetitivní výzkumná komunita jsou zásadně důležité;
12. důrazně vítá závazek německého předsednictví Rady, že bude řešit nedostatek léků a jiných produktů, např. osobních ochranných prostředků, a žádá Radu a Komisi, aby okamžitě jednaly, a přitom zohlednily postoj Parlamentu k těmto otázkám; požaduje,

aby v průběhu tohoto roku byla provedena krátkodobá opatření a alespoň dohodnuta dlouhodobá opatření;

13. podtrhuje důležitou roli evropského farmaceutického průmyslu a jiných oblastí průmyslu souvisejících se zdravím a souhlasí s podporou společností s evropským rozměrem, neboť to vybízí k inovacím a výrobě v rámci EU a snižuje závislost EU na třetích zemích díky diverzifikaci dodavatelských řetězců, vytváření kapacit pro výrobu těchto produktů a sdílení a koordinaci možností digitální výroby, např. 3D tisku;
14. vybízí všechny země, aby se připojily k dohodě WTO o odstranění cel na léčiva, naléhavě žádá, aby byl její rozsah působnosti rozšířen i na veškeré farmaceutické a léčivé přípravky, a podporuje EU, aby si zachovala spolehlivý evropský systém duševního vlastnictví, což podpoří výzkum a vývoj a výrobu v Evropě a zajistí, aby Evropa zůstala inovátorem a světovým lídrem;
15. podporuje plán Komise předložit ke konci roku farmaceutickou strategii a naléhavě žádá Komisi, aby tento harmonogram dodržela;
16. souhlasí s tím, že Komise předloží evropský plán boje proti rakovině, a zavazuje se k tomu, že se do boje proti rakovině zapojí, např. prostřednictvím svého výboru ad hoc;
17. důrazně žádá Radu, aby se co nejdříve dohodla na návrhu o hodnocení zdravotnických technologií, a doufá v pozitivní výsledek třístranných jednání do konce roku;
18. žádá Komisi, aby po pečlivé právní analýze a posouzení dopadů nejpozději do 1. července 2021 předložila tyto návrhy:
 - a) právní rámec na podporu inovací při vývoji nových antibiotik, neboť zoufale potřebujeme nové produkty;
 - b) návrh hlavního plánu pro elektronické zdravotnictví, včetně konkrétních, a v případě potřeby legislativních návrhů týkajících se elektronického zdravotnictví, zejména otázky kompatibility mezi systémy členských států;
 - c) opatření ke zmírnění dopadu výrazných rozdílů v kapacitě systémů zdravotnictví z hlediska dostupnosti pracovníků ve zdravotnictví;
 - d) aktualizovaný akční plán pro vzácná a zanedbávaná onemocnění;
 - e) akční plán na úrovni EU týkající se duševního zdraví;
 - f) evropskou strategii pro pečující osoby;
 - g) nový akční plán pro zaměstnanost v oblasti zdravotnictví v EU, jelikož stávající plán končí v roce 2020, přičemž je třeba zohlednit zkušenosti získané během pandemie a poskytnout pracovníkům ve zdravotnictví nový, odpovídající strategický a operační rámec;
 - h) legislativní návrh na zvýšení bezpečnosti pacientů, zejména pokud jde o léčiva, mj. navržení faktických údajů o přípravcích, které by zahrnovaly nejdůležitější informace pro pacienty;

- i) návrh, jak zlepšit nezávislé financování evropských sdružení pacientů;
 - j) návrh, jak vytvořit pobídky k výrobě a spotřebě evropských zemědělských produktů, které přispívají ke zdravému životnímu stylu, např. snížením DPH na ovoce a zeleninu;
 - k) akční plán ke zvýšení transparentnosti zdravotních informací a k boji proti dezinformacím;
19. důrazně upozorňuje na mezinárodní rozměr zdravotní péče; znovu upozorňuje na významnou roli WHO a vyjadřuje politování nad chováním americké vlády v tomto ohledu, ale také žádá WHO, aby byla otevřená zlepšením, např. pokud jde o zapojení Tchaj-wanu;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.